

Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα τη «Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης»

(2020/C 141/02)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- α) η δημοκρατική νομιμότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εδράζεται στην εμπιστοσύνη των πολιτών στους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
- β) η αντιπροσωπευτική δημοκρατία είναι το θεμέλιο του εγχειρήματος της ΕΕ· η αυξημένη προσέλευση των ψηφοφόρων στις ευρωπαϊκές εκλογές του 2019 κατέδειξε το έντονο ενδιαφέρον των πολιτών για τη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών υποθέσεων· όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης πρέπει να ανταποκρίνονται σε νέες προκλήσεις και να αναπτύσσουν νέους τρόπους ενεργού συμμετοχής των πολιτών·
- γ) κάθε χρόνο διεξάγονται εκλογές στα κράτη μέλη της ΕΕ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και οι εκλογές αυτές αποτελούν ευκαιρία για επικοινωνία με τους πολίτες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι ευρωπαϊκές πολιτικές επηρεάζουν όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης· με τον τρόπο αυτό, ενισχύεται η αξιοπιστία της ΕΕ στα μάτια των πολιτών·
- δ) ο καίριος ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών αποδεικνύεται από το γεγονός ότι είναι αρμόδιες για το ήμισυ όλων των δημόσιων επενδύσεων, το ένα τρίτο των δημόσιων δαπανών και το ένα τέταρτο των φορολογικών εσόδων στην ΕΕ·

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ)·

1. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διοργάνωση της διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, και προσβλέπει στην επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και στην ανάληψη δράσης με απτά οφέλη για τους πολίτες της ΕΕ·
2. πιστεύει ότι η διάσκεψη αποτελεί ευκαιρία για τον προσδιορισμό των μέτρων που χρειάζεται η ΕΕ προκειμένου να αυξήσει την ικανότητά της να παράγει αποτελέσματα και να ενισχύει τη δημοκρατική της λειτουργία σύμφωνα με τη νέα αρχή της ενεργού επικουρικότητας·
3. υπογραμμίζει ότι περισσότεροι από ένα εκατομμύριο εκλεγμένοι τοπικοί και περιφερειακοί αντιπρόσωποι σε ολόκληρη την Ένωση θα πρέπει να συμμετέχουν τόσο στη διαμόρφωση των πολιτικών της ΕΕ όσο και στη σύνδεση της ΕΕ με τους πολίτες της· προκειμένου δοθεί μεγαλύτερη προβολή στις διεργασίες, η ΕτΠ δεσμεύεται να προωθήσει συζητήσεις σχετικά με θέματα της ΕΕ στα περιφερειακά και στα τοπικά συμβούλια·
4. επικροτεί τα προτεινόμενα μέτρα για την προσέγγιση των πολιτών και υπογραμμίζει τη σημασία των ανοικτών και εκτενών θεματικών συζητήσεων· υποστηρίζει πλήρως την ιδέα ότι σημαντικά στοιχεία της διάσκεψης θα πρέπει να είναι αποκεντρωμένα έτσι ώστε να συμμετάσχουν άμεσα και ενεργά περιοχές και πληθυσμοί πέραν των ευρωπαϊκών και των εθνικών πρωτευουσών. Για τον σκοπό αυτό, η ΕτΠ θα παρέχει στήριξη στα μέλη της για τη διοργάνωση τοπικών εκδηλώσεων με επίκεντρο τα θέματα της διάσκεψης, και θα αναπτύξει εργαλεία για τη συλλογή και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων και των προτάσεων που θα προκύψουν από τις συζητήσεις αυτές στη διάσκεψη·
5. ζητεί τα κέντρα πληροφόρησης Europe Direct να συμμετάσχουν ενεργά στη διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης και να αντιμετωπίζονται ως περιφερειακοί κόμβοι συμμετοχής, δεδομένου του πεδίου των αρμοδιοτήτων τους, αλλά και επειδή ο πρωταρχικός τους ρόλος συνίσταται στο να διαβιβάζουν τα ευρωπαϊκά θέματα στους πολίτες συνολικά. Τα κέντρα πληροφόρησης Europe Direct των κρατών μελών διαθέτουν εκτεταμένη εμπειρία στην προώθηση συζητήσεων, συνεπώς, μπορούν να αποτελέσουν βασικό πυλώνα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης είναι ευρέως φάσματος, αφορά πολλαπλούς τομείς και εμπλουτίζεται με μια ευρεία ποικιλία απόψεων·
6. τονίζει ότι η πολυφωνία και η συμμετοχικότητα πρέπει να διασφαλίζονται κατά τη διαδικασία της διάσκεψης, και εκφράζει την πλήρη υποστήριξή της στην πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για μια προσέγγιση δύο αξόνων: μια Ολομέλεια της διάσκεψης σε διοργανικό επίπεδο και ένα σύνολο «Αγορών των πολιτών» και συναφών αποκεντρωμένων δραστηριοτήτων, συνοπολογίζοντας την ανάγκη να διασφαλιστεί η στενότερη δυνατή σύνδεση μεταξύ των δύο αξόνων. Εμμένει στην άποψη ότι η διάσκεψη και οι συναφείς με αυτήν δραστηριότητες πρέπει να αντικατοπτρίζουν την πολυμορφία στην Ευρώπη και να ενθαρρύνουν μια εις βάθος συζήτηση·
7. προτείνει να ενσωματώσει η διάσκεψη τις συνεισφορές από υφιστάμενα εργαλεία συμμετοχικής δημοκρατίας σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, έτσι ώστε να συμπληρώνονται οι δίαυλοι της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Σε αυτά τα εργαλεία συμπεριλαμβάνονται οι επιτυχημένοι σε πολλές περιφέρειες διάλογοι με τους πολίτες και οι Αγορές των πολιτών, οι οποίες θα αποτελούνται από τυχαία επιλεγμένα άτομα και θα έχουν ισορροπημένη σύνθεση. Πολύτιμη έχει αποδειχθεί επίσης η συνεισφορά των Αγορών των πολιτών που συνεργάζονται με φόρουμ εμπειρογνομώνων·

8. θεωρεί ότι, ακόμη και μετά το πέρας της διάσκεψης, η ΕΕ οφείλει να συνεχίσει να συνεργάζεται άμεσα με τους πολίτες της, με βάση μια πλούσια εμπειρία που προέρχεται από τα συμμετοχικά μοντέλα, προκειμένου να διαμορφωθεί ένας μόνιμος διαρθρωμένος μηχανισμός διαλόγου σε επίπεδο βάσης. Αυτοί οι μόνιμοι μηχανισμοί πρέπει να συνδυάζονται με διαλόγους σχετικά με επίκαιρα θέματα, στο πλαίσιο των οποίων οι ομάδες στόχοι μπορεί να διαφέρουν·

9. συμμερίζεται την άποψη ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στους νέους και στη συμμετοχή τους στη διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης, προκειμένου να υπογραμμιστεί η μελλοντική κατεύθυνση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, και τονίζει ότι όλες οι προτάσεις της διάσκεψης πρέπει να συνεκτιμούν τις ανησυχίες των μελλοντικών γενεών·

10. ζητεί σαφή εστίαση στις θεμελιώδεις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τη διεξαγωγή συζήτησης από τη βάση προς την κορυφή σχετικά με τα θέματα της διάσκεψης, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εξής: περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις, κοινωνική δικαιοσύνη, βιώσιμη ανάπτυξη, ψηφιακός μετασχηματισμός, οικονομία και απασχόληση, εδαφική συνοχή, όπως επίσης και οι μεταβολές που συντελούνται στις πολιτικές, τις διεργασίες, τους θεσμούς και τους πόρους της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου της τοπικής και της περιφερειακής δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης, πτυχές οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να είναι σε θέση η ΕΕ να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών στα συγκεκριμένα θέματα. Για την κατάλληλη εφαρμογή των αποτελεσμάτων της διάσκεψης, δεν θα πρέπει να αποκλείονται ενδεχόμενες αλλαγές των Συνθηκών της ΕΕ·

11. υποστηρίζει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης (P9_TA-PROV (2020) 0010), όπου προτείνει να λάβουν χώρα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της διάσκεψης διάφορες θεματικές Αγορές των Πολιτών που θα αντικατοπτρίζουν τις πολιτικές προτεραιότητες, οι οποίες θα πρέπει να αποτελούνται το πολύ από 200-300 πολίτες, με τρεις ανά κράτος μέλος κατ' ελάχιστο όριο, αριθμός που έχει υπολογιστεί σύμφωνα με την αρχή της φθίνουσας αναλογικότητας· επιπλέον, επικροτεί την άποψη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως προς την επιλογή των συμμετεχόντων πολιτών οι οποίοι θα πρέπει να επιλέγονται τυχαία ανάμεσα στους πολίτες της ΕΕ από ανεξάρτητους φορείς στα κράτη μέλη της ΕΕ, με βάση τα ανωτέρω κριτήρια·

12. είναι πεπεισμένη ότι, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως η στήριξη των πολιτών προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και να ενισχυθεί περισσότερο η ενεργός συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ, είναι ζωτικής σημασίας, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων της διάσκεψης, να δοθεί έμφαση στην περαιτέρω ανάπτυξη της έννοιας της ευρωπαϊκής ιδιγένειας βάσει των ατομικών δικαιωμάτων στο ευρωπαϊκό σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

13. προβάλλει τις ανησυχίες της σχετικά με τις θέσεις που έχουν εκφράσει μέχρι σήμερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο υπουργών, στις οποίες απουσιάζει η σαφήνεια και η φιλοδοξία ως προς το πεδίο και τη διαδικασία της διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, και κυρίως όσον αφορά τη συμμετοχή τόσο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και της Επιτροπής των Περιφερειών·

14. φρονεί ότι η διάσκεψη πρέπει να έχει ως σαφή στόχο τη διατύπωση συγκεκριμένων νομοθετικών προτάσεων ή τροποποιήσεων των Συνθηκών της ΕΕ, οι οποίες, στη συνέχεια, θα συζητηθούν κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2024, ενόψει μιας μελλοντικής Συνέλευσης·

15. χαιρετίζει την προτεινόμενη Ολομέλεια της διάσκεψης που θα απαρτίζεται από μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κυβερνήσεων της ΕΕ των 27, των εθνικών κοινοβουλίων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών· ζητεί να εκπροσωπείται η ΕτΠ από τουλάχιστον οκτώ μέλη με πλήρη δικαιώματα ψήφου· επιπλέον, αναγνωρίζει την ανάγκη της ισότιμης εκπροσώπησης των δεύτερων νομοθετικών σωμάτων των εθνικών κοινοβουλίων, δεδομένου ότι απαρτίζονται σε πολλά κράτη μέλη από εκπροσώπους των περιφερειακών αρχών·

16. ζητεί από τη Διοικούσα Επιτροπή της διάσκεψης να διασφαλίσει την πολιτική και τη θεσμική ισορροπία μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένου ενός μέλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών που θα υποστηρίζεται από αποσπασμένο υπάλληλο της ΕτΠ στην κοινή γραμματεία·

17. χαιρετίζει την πρόταση να συμμετέχουν επίσης οι εκπρόσωποι των τοπικών και των περιφερειακών αρχών από τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες στις συζητήσεις για το Μέλλον της Ευρώπης·

18. καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να ενσωματώσουν τις αρχές που περιγράφονται στο παρόν ψήφισμα στην κοινή τους δήλωση, και να διατυπώσουν την πρόθεσή τους να συνοπογράψουν τη δήλωση αυτή·

19. αναθέτει στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στην Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και στην Κροατική Προεδρία του Συμβουλίου.

Βρυξέλλες, 12 Φεβρουαρίου 2020.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ
